

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De b[e]n[e]dicta tu in mulierib[us].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De benedictione Marie

secretū. ⁊ tibi p̄seruauit ꝑginale signaculū. spūsanctus tecū q̄ cū pa-
tre ⁊ filio tuū sanctificauit vter. Itē de eodē Maximus ep̄s. Dñs
tecū. in mente tecū. in ventre tecū. in vtero tecū. in auxilio tecū. ¶ Ex
his pater qualiter dñs fuerit cum beata virgine om̄i modo quo. cō-
tingit aliquid esse cum alio.

Rō p̄^a **B**enedicta tu in mulierib. De hac clausula q̄ritur an addat ali-
qd sup plenitudinē gr̄e aut nihil. Si nihil addit q̄ superfluit.
Si aliquid addit. q̄ illa plena gr̄a nō fuit. q̄ angelus falsum dixit
2. q̄n ipam ꝑus plenā gr̄a nūciauit. ¶ Itē natura sua eadē est cū natu-
ra mulier. q̄ si excellit hoc ē in gr̄a. s̄ oīs gr̄a includit cū d̄r. gr̄a ple-
3 na. q̄ frustra addit postea. b̄ndicta tu in mulierib. ¶ Itē si ista b̄ndi-
ctio addat aliqd gr̄e ⁊ in gr̄a excellit viros ⁊ mulieres tūc debuisset
dixisse. ⁊ b̄ndicta tu in hoīb. ⁊ etiā b̄ndicta tu in oīb. creaturis cū
4 in gr̄a sit excellentior vniuersis. ¶ Itē b̄ndicta tu in mulierib. Glo. s̄
q̄ sine exēplo muliebris p̄ditōis ꝑgo ⁊ mater deū ⁊ hoīem genuit. s̄
illud totū in plenitudine gr̄e est p̄prehensum. q̄ frustra hoc repetit.
5. ¶ Itē cū ꝑgines oēs excellentiā hnt dignitatē. ista b̄ndictio oīb
ꝑginib. puenire videt. oēs em̄ ꝑgines inq̄tū ꝑgines b̄ndicte sunt
in mulierib. ⁊ sic potius debuisset dixisse. b̄ndicta tu in ꝑginib.
6 ¶ Item si p̄pter fecunditatē ꝑginale b̄ndicta est in mulierib. tunc
7 multo potius dixisset. b̄ndicta tu in matrib. ¶ Itē plus est factus
q̄ dicitū. b̄ndicta aut d̄r. q̄ bene aucta. ideo potius dixisset b̄ndicta
8 tu mulierib. q̄ b̄ndicta tu in mulierib. ¶ Itē cū b̄ndictio q̄daz sit
gl̄ie. q̄dā gr̄e. oīs aut b̄ndictio gl̄ie includit in se b̄ndictōnem gr̄e. q̄
plus dixisset dicendo. Tu gloriosa in mulierib. Itē b̄ndicta tu in
mulierib. Glo. i. p̄ mulierib. Et alibi in figura d̄r. Benedicta tu
inter mulieres Judith. vi. Itē Hester. ij. assuerus dilexit Hester sup

Querit oēs mulieres. ¶ Itē querit. vtz sit d̄na inter b̄ndicta tu in mulieri-
bus ⁊ p̄ mulierib. ⁊ inter mulieres ⁊ plus q̄ omnes mulieres.

Cōtra. ¶ Itē q̄rit. vtz p̄nomē d̄mōstratū sc̄de ꝑsone notet ibi excellentiaz
vel discretōem. ¶ Et videt q̄ nō discretōem. q̄ sunt multe alie mulie-
res b̄ndicte in mulierib. Si at̄ excellentiā cū excellentiā nō tm̄ ha-
beat respectu mulier. s̄ respectu oīm creaturaz dixisse debuerat. b̄ndi-

Querit. cta tu in oīb. creaturis. ¶ Itē q̄rit. vtz ista b̄ndictio b̄tissime virgi-
nis p̄prehēdat oīm alioꝝ b̄ndictōem in se. Et videt q̄ sic. imo nec
dubitabile videt. q̄d em̄ magni vel miri si habuerit b̄ndictōem oīm
gentiū. q̄ b̄ndictōes oīm angeloz ⁊ gr̄as habuēt a nullo illustriꝝ
vincitur plus magnorum.

Rō ¶ Ad hec soluendo dicimus q̄ quadruplex est ratio b̄ndictōnis
rō b̄ndictōis ē Dicit em̄ b̄ndictio maledicti euacuatio. Itē d̄r b̄ndictio fecundita-
q̄druplex. tis ampliatio. vñ b̄ndixit eis dicens. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ c̄.

De bñdictione Marie Iso. C.

Ben. j. Dicit etiã bñdictio singular' gr̃e collatio. vii. Bñdixit dñs
Abraã Ben. xxiij. Itẽ dicit bñdictio congratulantiũ collaudatio. vt bñ/
dictus q̃ venit in noie dñi. Scdm̃ oem̃ istũ modũ r̃oem̃ fuit bea/
tissima s̃go in mulierib' bñdicta Itẽ bñdictio q̃ ẽ maledicti euacua bñdic' triplex
tio triplex fuit fm̃ q̃ ẽ maledictio nature. maledictio culpe. maledi/ maledic' q̃dru.
ctio pene. Maledictio nature opprobriũ sterilitatis. maledictio cul/ q̃libet ẽ triplex
pe seditas libidinis. maledictio pene inflictio penalitat'. Et quelibet q̃libet ẽ triplex
istaz ẽ triplex. In opprobrio sterilitatis triplex fuit maledictio Vir/ tres bñdictioes
go em̃ sterilis fuit oib' p̃cepta. solatio destituta. plus successione pri/ uata. Contra hec habuit bñdictioes. ipsa em̃ fuit
angelis r̃ hoib' reuerẽdissima. filio ditata. oim̃ fidelium successione/ angelis r̃ hoib' reuerẽdissima. filio ditata. oim̃ fidelium successione
glificata. Itẽ in seditate libidinis fuit triplex maledictio. s. libido im/ triplic maled.
pregnat'is. seditas p̃cipientis. p̃ctũ p̃cepti siue nascentis. Contra hec/ tres bñdictioes
bñdictioes. In eius p̃ceptioe em̃ ipregnas/ triplic maledic' trip.
fuit sp̃uscus p̃cipiens s̃go. p̃ceptũ d'. Itẽ in inflictioe pene triplex fu/ it maledictio dani s̃ginitatẽ pdendo. laboris in portado. doloris in
it maledictio dani s̃ginitatẽ pdendo. laboris in portado. doloris in/ pariedo. Contra hec itez in bñdictioe s̃gine triplex fuit bñdictio. qz
pariedo. Contra hec itez in bñdictioe s̃gine triplex fuit bñdictio. qz/ triplex bñdic'.
in p̃cipiendo s̃ginitas ei aucta fuit r̃ p̃secrata. sine labore portauit. si/ ne dolore pepit. Et sic p̃z q̃ nouẽ maledictioes nouẽ bñdictioib' eua/
cuauit. r̃ sic p̃z q̃ p̃ maledicti euacuatoem bñdicta fuit in mulierib' q̃
cuauit. r̃ sic p̃z q̃ p̃ maledicti euacuatoem bñdicta fuit in mulierib' q̃
Itẽ ẽ bñdictio fecunditatis superalatio. Et hec q̃q̃ p̃t esse triplex. bñdic' triplex.
Una ẽ ex pte agẽtis. altera ẽ ex pte generati. tertia ex pte gignẽtis Et
q̃libet istaz triplex fuit. Agens em̃ in ista p̃ceptioe fuit d' pater deus
Unã ẽ ex pte agẽtis. altera ẽ ex pte generati. tertia ex pte gignẽtis Et
q̃libet istaz triplex fuit. Agens em̃ in ista p̃ceptioe fuit d' pater deus
filius deus sp̃uscus. Exaltata at̃ eẽt sup̃ oem̃ generatoem. illa gene/ ratio in q̃ agens eẽt solus pater. s̃ plus exaltata vbi pater r̃ fili'. s̃
filius deus sp̃uscus. Exaltata at̃ eẽt sup̃ oem̃ generatoem. illa gene/ ratio in q̃ agens eẽt solus pater. s̃ plus exaltata vbi pater r̃ fili'. s̃
plurimũ vbi pater r̃ fili' r̃ sp̃uscus. qd̃ totũ in ista p̃ceptioe fuit Itẽ/ plurimũ vbi pater r̃ fili' r̃ sp̃uscus. qd̃ totũ in ista p̃ceptioe fuit Itẽ
ex pte generati ẽ exaltata generato sup̃ oem̃ gnatoes. vbi p̃cipit vir p/ ex pte generati ẽ exaltata generato sup̃ oem̃ gnatoes. vbi p̃cipit vir p/
fect' in naturalib'. s̃ plus exaltata fuit vbi p̃cept' fuit vir sc̃us graz/ fact' in naturalib'. s̃ plus exaltata fuit vbi p̃cept' fuit vir sc̃us graz/
p̃cept' fuit vir p̃fectissim' h̃o sanctissi/ m' et summ' d'. Itẽ ex pte gignẽtis exaltata fuit. qz s̃go p̃cepit. plus
p̃cept' fuit vir p̃fectissim' h̃o sanctissi/ m' et summ' d'. Itẽ ex pte gignẽtis exaltata fuit. qz s̃go p̃cepit. plus
exaltata. qz s̃go peperit. exaltatissima. qz mater r̃ virgo lactauit. Est bñdic' singlar'
etiã bñdictio singular' gr̃e collatio q̃ s̃lt in bñdictioe s̃gine triplex fu/ gr̃e triplex.
it. Primo. qz fm̃ dignitatẽ ẽ caput oim̃ feminaz r̃ p̃ncipiũ. Scdo
qz ẽ mater oim̃. Tercio qz ẽ dña oim̃. Prima em̃ istaz adhuc triplex
ẽ Dicit em̃ p̃ncipiũ feminaz p̃p̃t tria. Unũ ẽ q̃ habuit q̃cqd̃ boni in/ p̃p̃t tria dicit p̃nc
feminis fuit. aliõq̃ qd̃libet illoz i sumo habuit. tertiũ q̃ illõ habuit/ cipiũ feminaz
qd̃ nũq̃ aliq̃ femina plus habuit vel p̃t h̃re vel potuit. p̃mũ triplex.
Triplex em̃ bonũ fuit in feminis. Bonũ s̃ginũ. bonũ coniugataz. bo/ Triplex bonũ
nũ viduaz. In virginitate adhuc triplex bñdictio est. Una est car/ bñdic' triplex.
nis incorruptio. secunda nullius viri subiectio. tertia angelica con/ uersatio. In coniugatis est triplex bonum. fides p̃les r̃ sacramentum. Bonũ triplex

De bñdictōe Marie

bñdic^o triplex In viduis q̄q̄ triplex ē bñdictio scz libertas p̄tēplatois. exercitium
Maria p̄cellit In opibz pietatis. castitas carnis. Oia ista bona sil' fuerunt in beata
h̄gines h̄gine. habuit etiā ista in summo. P̄cellit em̄ h̄gines in tribz bñdi
Coūges ctionibz h̄ginū. causalitate. qz h̄go h̄ginū. puritate. qz in summo pu
 ra. fecūditate. qz mater z h̄go. Coūges etiā excellit in tribz. habuit
 em̄ fecūditatē sine corruptōe. p̄lem sine patre. fecūditatē respectu al
 tissime nature scz q̄ cēt m̄ dei. Bonū scz viduaz habuit in summo
 v̄puta in summa p̄tēplatoe. p̄cipua pietate. excellentissima castitate.
triplex m̄ quicqd̄ em̄ fuit boni in mulieribz hec oia excellentissime habuit. z q̄
 h̄go h̄ginū fuit z q̄ mater dei. z q̄ mater virgo fuit. Scda specialis
 gra fuit q̄ m̄ oim̄ ē. Est q̄q̄ triplex m̄. fuit em̄ m̄ vnius hois p̄
 generatoem. oim̄ hoim̄ m̄ p̄ regeneratoem. z h̄ginū m̄ p̄ imitatio
 nem. Tercia grā sp̄ialis fuit q̄ fuit dñ a oim̄ z hoc triplici rōne. tri
efficit dñs tri pliciter em̄ efficit q̄s iuste dñs. Una ē p̄ opatōem. vt dñs ē q̄s eius
 rei quā opatus ē z cōduxit in eē. scdo mō p̄ emptionē. tercio mō p̄ ele
 ctionē vt plati. Ista triplici rōne btissima h̄go fuit dñā oim̄ creatu
 raz v̄puta m̄ creatoris. adiutrix redēptoris. regina creatōis z rege
Bñdictio d̄ neratois. Quarto d̄ bñdictio p̄gratulantū collaudatio. z hec q̄
 q̄ triplex. Collaudat em̄ ab angelis ab hoibz. a corporalibz. genuit em̄
Angeli angeloz restauratorē. hoim̄ redēptorē. corporalū innouatorē. Lau
 dant aut̄ angeli eā p̄pter tria. restaurauit em̄ reddēdo p̄ eq̄pollentiā
 depditū. multiplicādo numer. augmētando p̄ supadditū quartam
Doies scz hierarchiā. Doies q̄q̄ laudat eā p̄pter tria. genuit em̄ eis redē
Corpalia ptorē. iustificatorē. glificatorē Corpalia q̄q̄ laudat eā p̄pter tria. in
 nouauit em̄ corpa innouādo nobilitādoz oia in corpe xpi diuinita
 ti vniendo. Sic q̄q̄ p̄tz q̄liter btissima h̄go ē oim̄ dñā. sm̄ oim̄ ra
 tionē bñdictōis omniphariā est bñdicta

¶ Qualiter at̄ z ista bñdictio bñdicta tu in mulieribz p̄phendat
 in se oēs bñdictōes alias facile ē videre singula p̄currenti

Bñdictio est. Prima bñdictio est illa in qua benedixit de^o diei septimo in
Pctōz p̄sum quo requieuit ab oim̄ opere qd̄ patrarat. Gen. i. Est aut̄ ista
matio bñdictio operis p̄summatio. a peccatis vacatio. eterne requiei p̄e
 figuratio. In beata virgine fuit p̄fecte operum p̄summatio. quando
 oim̄a creata in vno homie vniunt vni creatori. z p̄mum sit vltimuz
 et vltimū p̄mum. nō est em̄ p̄fectio motus vel operis nisi in circulo
pctōz cessatio. Item ibi similiter est vera a peccatis cessatio. In cuius em̄ voluntate
 peccatum nullū fuit. z p̄terea inesse nō potuit. Hec etiam requies nō
 fuit solum future requiei signū sed z causa. Si igitur dies septima
 ē bñdicta p̄pter sabbatū diei creatōis. z cū excellenti^o sit sabbatū diei
 recreatōis q̄ creatōis. q̄ z maior bñdictio fuit. in oibz em̄ requiem
 q̄sūt z in ipa sola inuenit in qua inuenit omnia quecunq̄ quesūt.